

SKÄRGÅRDSKUNSKAP

En presentation av SIKO, Skärgårdens
Intresseföreningars
KontaktOrganisation

SIKO organiserar de fastboende –
en brokig skara av t ex hantverkare med
småbarn, servicepersonal, pendlare och
utflyttade pensionärer

**Att främja arbete och boende i skärgården!
Med högsta prioritet för unga i skärgården!**

Vad har SIKO gjort

Kärnan i SIKO:s verksamhet är att företräda de bofasta och bidra med samlad kunskap till beslutsfattare och tjänstemän, vilka fattar beslut som är avgörande för möjligheterna att bo och verka i skärgården för såväl fastboende som deltidboende.

SIKO har bland annat:

- Sett till att turlistorna för båtarna möjliggör pendling till arbete och skola
- Påverkat så att skärgården inte glöms bort i den långsiktiga regionplaneringen
- Drivit bredbandsutbyggnaden i skärgården, därigenom skapat arbetstillfällen och möjliggjort distansarbete.
- Bidragit med vår kunskap (om reseplanering, öppettider, aktiviteter, korrekt information i turistbroschyrer etc) så att satsningar på besöksnäringen får förutsättningar att lyckas.

SIKO har ett nätverk av fastboende från hela skärgården och genom en aktiv demokratisk dialog på våra möten är SIKO representativa för de bofasta.

Största utmaningen - avfolkningen

I attraktiva delar av skärgården finns ett ekonomiskt tryck som är både positivt och negativt. Detta genererar öar och samhällen som under vintertid är nästan helt avfolkade, men mycket livaktiga på sommaren.

Säsongsvariationen med två månader med överbefolkning och tio månader med tomma hus ger en skev bild av skärgården för de som bara åker dit under sommarsäsongen.

Ett ökat hel och deltidboende måste premieras för att bevara och utveckla en skärgård, som är attraktiv att leva och bo i samt att besöka.

Kommunindelning för Stockholms län går "på tvären",
dvs det finns ingen renodlad skärgårdskommun, utan skärgården är
befolkningsmässigt endast en marginell del av respektive kommun.
Skärgården behandlas också oftast som ett område för turism och friluftsliv.
Under senaste åren har deltidsboendet ökat markant.

Skärgårdskommuner i Stockholms län:

Norrtälje
Österåker
Vaxholm
Värmdö
(Nacka)
(Tyresö)
Haninge
Nynäshamn

Fler utmaningar - att vårda livet i havet

Stockholms skärgård

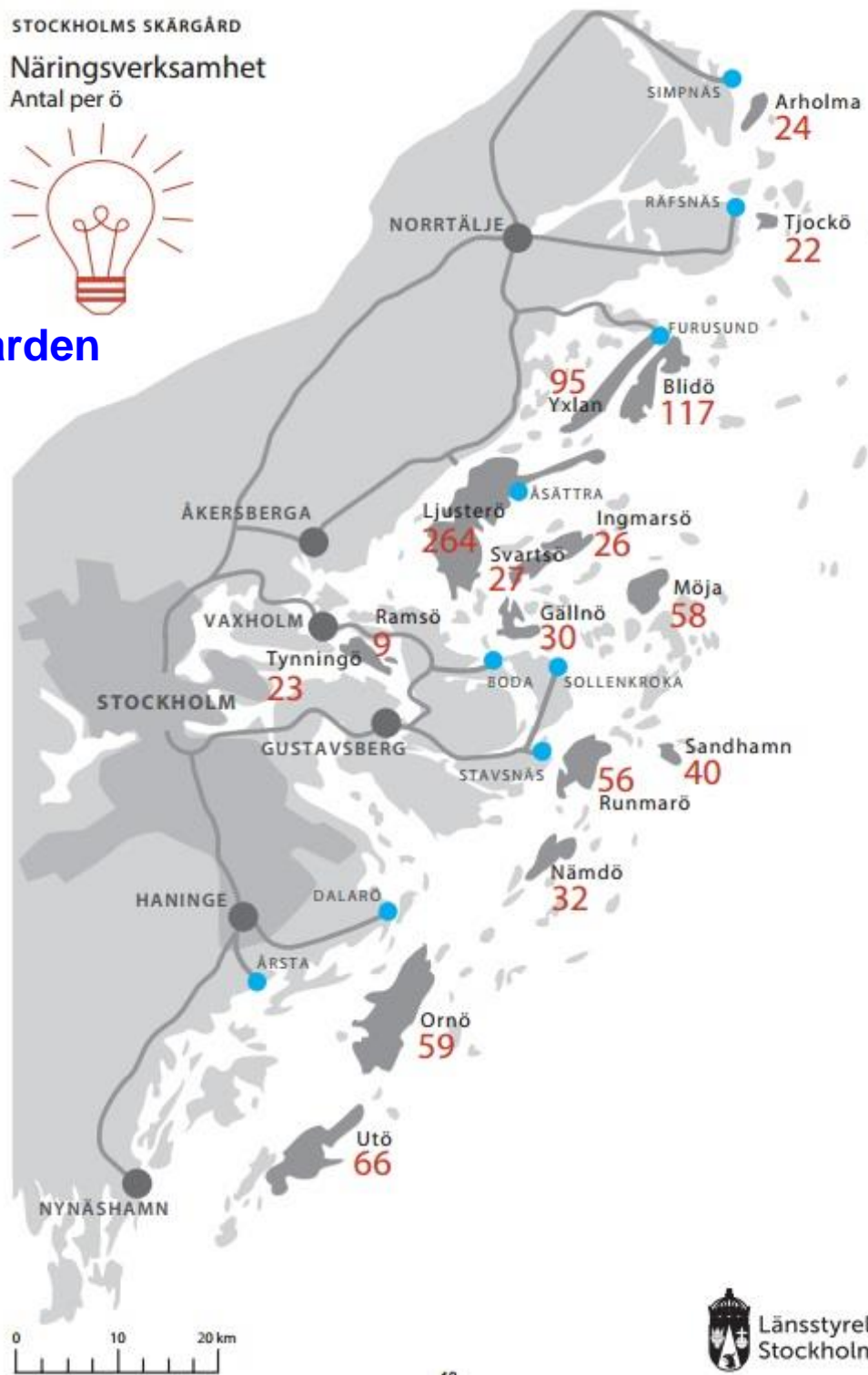
Ålands skärgård

STOCKHOLMS SKÄRGÅRD
Näringsverksamhet
Antal per ö

Företagsamma skärgården

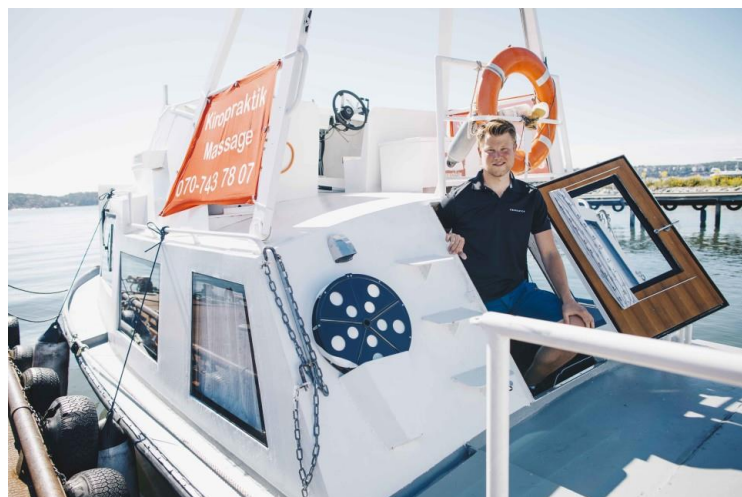

Oklara regelsystem och spelregler

Bränslebeskattning

Kiropraktor/massage

Bränslekostnad ca 15 kr/l

Sälsafari

Bränslekostnad ca 8 kr/l

Alla båtar som är en integrerad del i näringsverksamhet skall ha rätt att använda lågskattat bränsle.

Oklara regelsystem och spelregler

Förmånsvärden på yrkesbåtar

Troligt förmånsvärde 30-45.000 kr/år

Båtar som används i näringsverksamhet skall undantas från förmånsbeskattning

Besöksnäringen – hamnar sysselsättningstillfällen och pengar hos skärgårdsborna?

Urbanisering - behovet av **rekreation** ökar

Urbanisering innebär även krav på urban service (möjlighet att köpa tjänster mm)

Lokalt producerad service förutsätter fast boende befolkning

Fast boende befolkning förutsätter skolor, infrastruktur med service och kommunikationer och ett acceptabelt regelverk

Stor **spännvidd i turismnäringen** och även i de olika öarnas förutsättningar att utveckla sin egen besöksnäring.

SIKO har tillsammans med Hembygdsförbundet tagit fram en inventering över **skärgårdens samtliga museer**. Avsikten är att arbetet ska resultera i en broschyr, som i sin tur kan inspirera till ökade besök i skärgården. Projektet har haft stöd av skärgårdslandstingsrådet Gustav Hemming.

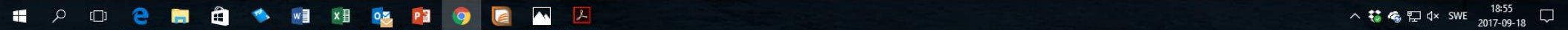
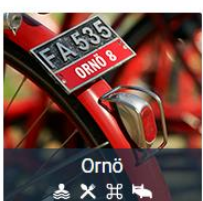
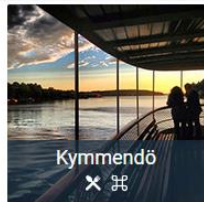
Bra info på Waxholmsbolagets hemsida

W WAXHOLMSBOLAGET

Lyssna Kontakta oss Webbkartan

- RESA
- GODS
- OM WAXHOLMSBOLAGET
- VISITOR

Fler av SIKO:s prioriterade frågor

- Blåjusfrågor
- Strandskydd
- Skärgårdsbönder
- Miljö-, energi- och VA
- Post, gods- och frakt
- Skärgårdsskolor och skolskjutsar
- Boende

SIKO företräder de fastboende - en brokig skara av t ex hantverkare med småbarn, servicepersonal, pendlare och utflyttade pensionärer

Utveckling av skärgården finns på SIKO:s agenda i många sammanhang

- Skärgårdarnas Riksförbund
- Landsbygdsprogrammet
- RUFS, Skärgårdsstrategin
- Nordiska Ministerrådets Skärgårdssamarbete
- Regionala och kommunala Skärgårdsråd

SIKO deltar, tillför kunskap och kontaktnät, påverkar – allt ur ett fastboendeperspektiv.

Externa organisationer och styrelser deltar i

- Skärgårdens Trafikantförening
- Sjötrafikens referensgrupp
- Skärgårdsstiftelsen
- Svealands Kustvattenvårdsförbund
- Leader Stockholmsbygd
- Ö för Ö, Länsstyrelsen
- Hela Sverige Ska Leva

Varför väljer man att bo i skärgården idag?

- Närhet till hav, natur och grannar
- Lugn - ett mänskligare tempo
- Rymd och frihet
- Rötter, närhet till släkt och vänner
- Jobb
- Tillgång till bostad lämplig för deltidboende, möjlighet till distansarbete.
- Trygg uppväxtmiljö för barn

Vems skärgård?

Företagare med verksamhet i skärgården

Kommunal marknadsföring – attraktionskraft som kommun

Fritidsboende

Skärgårdsföretagare med säte och verksamhet i skärgården

Deltidsboende

Natur- och kulturvårdare

Besökare och turister

Bofasta

Markägare

Skärgårdsbönder

Vem företäder vad?

Företagare med
verksamhet i
skärgården

Kommunal
marknadsföring –
attraktionskraft
som kommun

Fritids-
boende

Skärgårdsföretagarna

Skärgårdsföretagare med
säte och verksamhet i skärgården

Deltids-
boende

Trafikantföreningen

Natur- och
kulturvårdare

Besökare
och turister

Skärgårdsmuseum
Fyrsällskapet m fl

SIKO, SRF

Skärgårdsstiftelsen
m fl

SRF

STF
Båtunionen
m fl

Bofasta

Markägare

Skärgårds-
bönder

Marknadsföring och turistsatsningar

Företagare med verksamhet i skärgården

Kommunal marknadsföring – attraktionskraft som kommun

Vad är viktigast och för vem?

Frakt, gods, bredband, samhällsservice

Skärgårdsföretagare med säte och verksamhet i skärgården

Fritidsboende

sommaridyll service

Besökare och turister

service
aktiviteter
lugn och ro
badstränder

Natur- och kulturvårdare

Bofasta / Deltidsboende

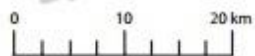
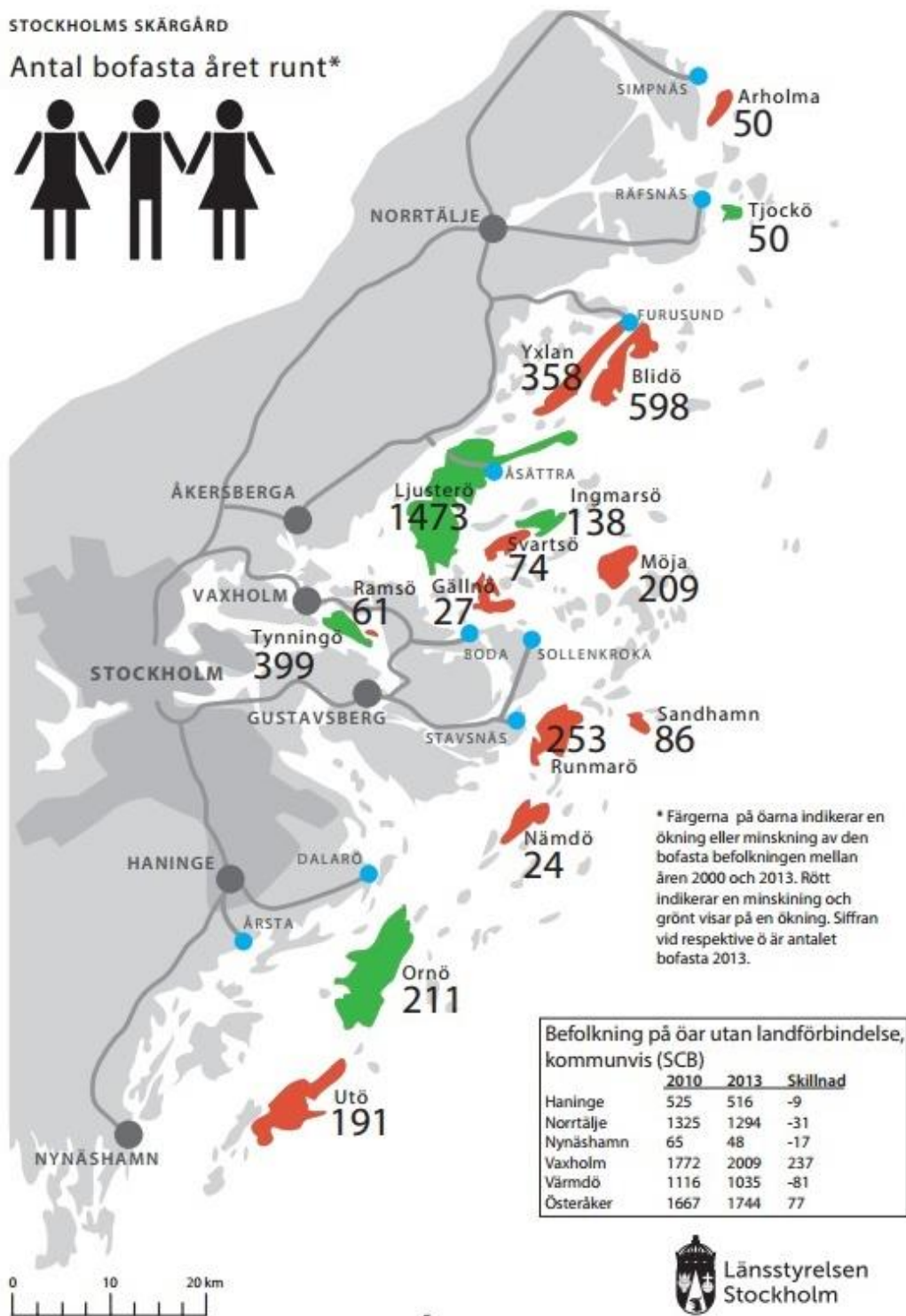
skola
kommunikationer
bredband
samhällsservice

Markägare

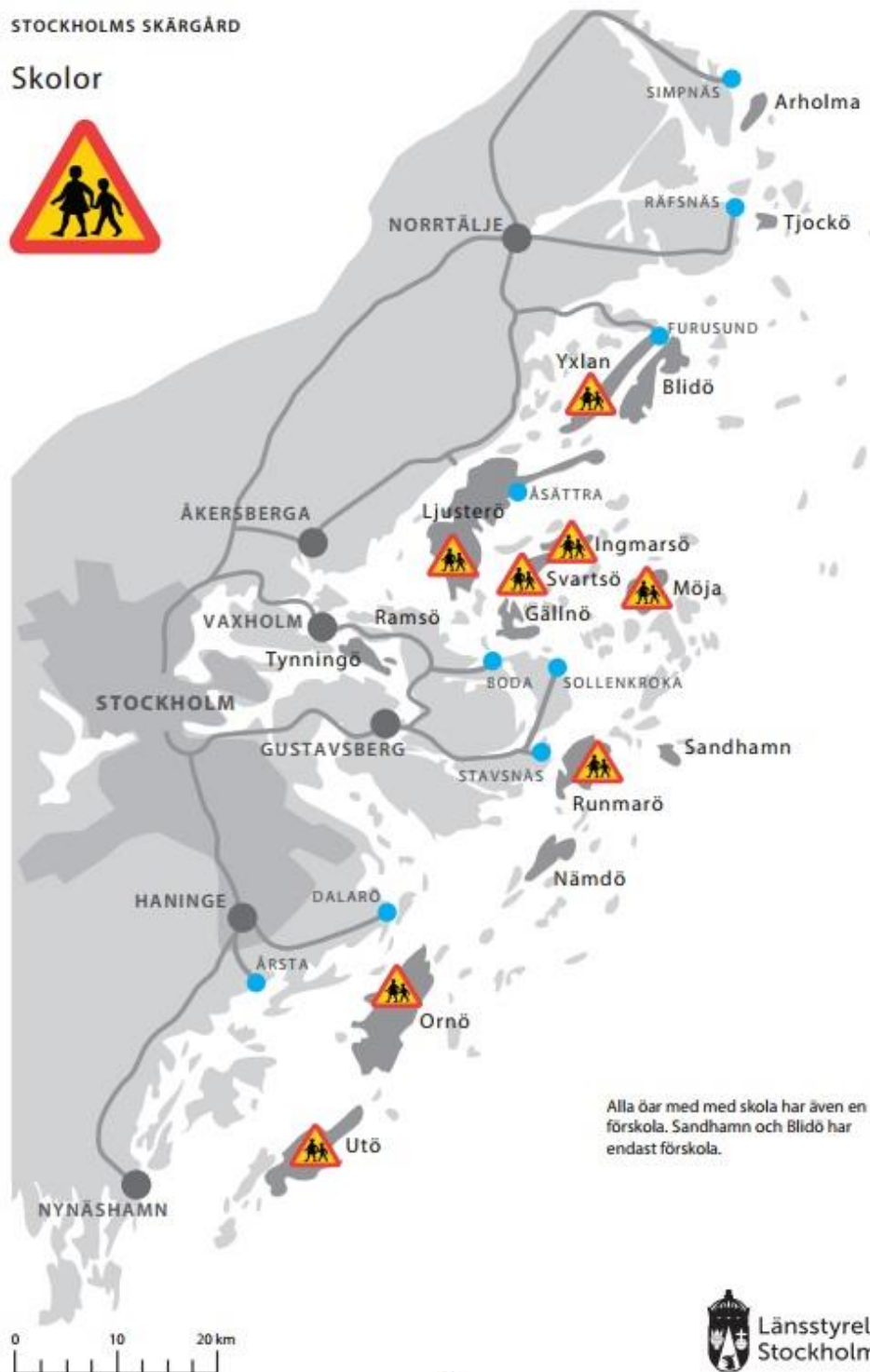
Skärgårdsbönder

Antal bofasta året runt*

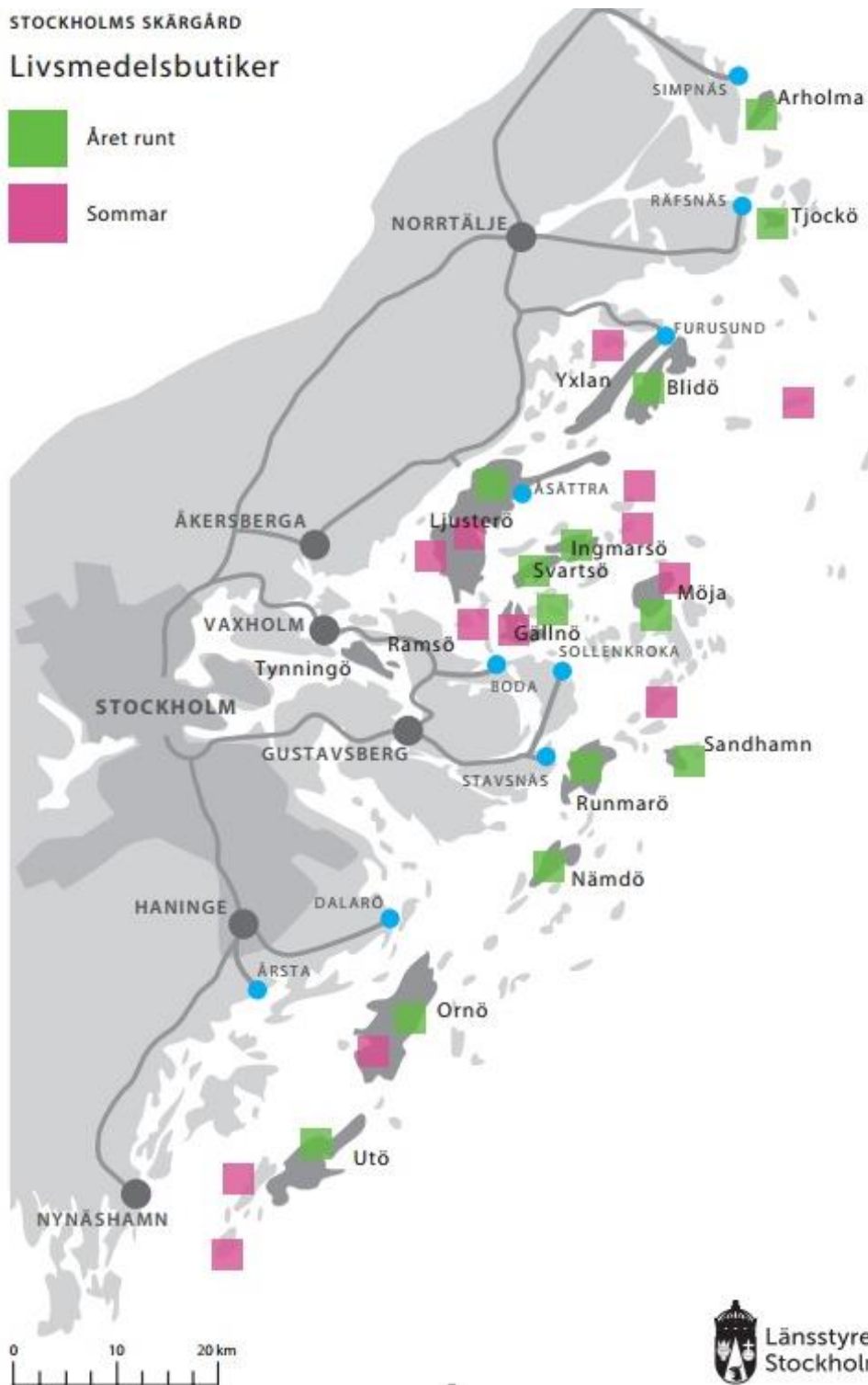

Skolor

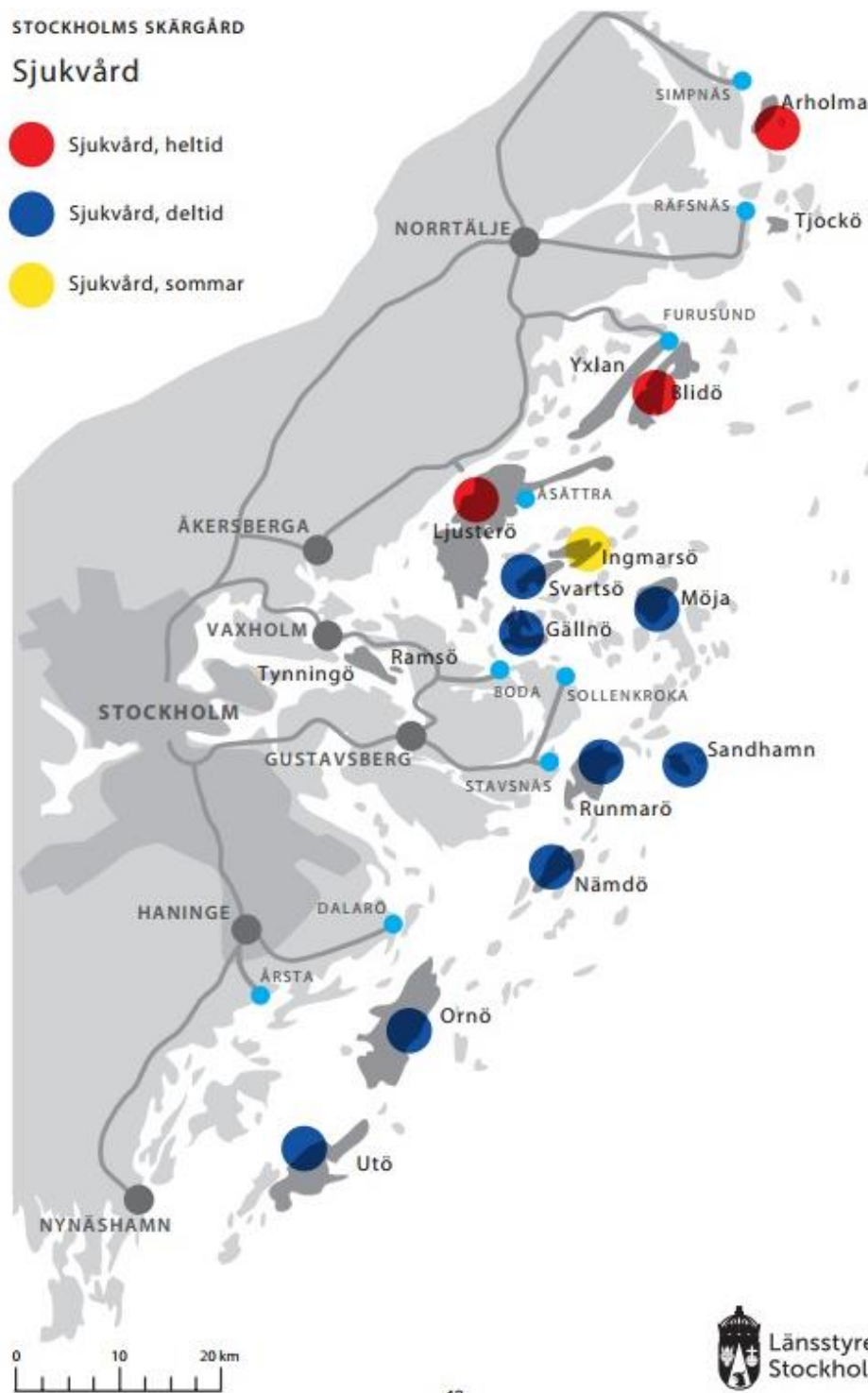
Livsmedelsbutiker

- Året runt
- Sommar

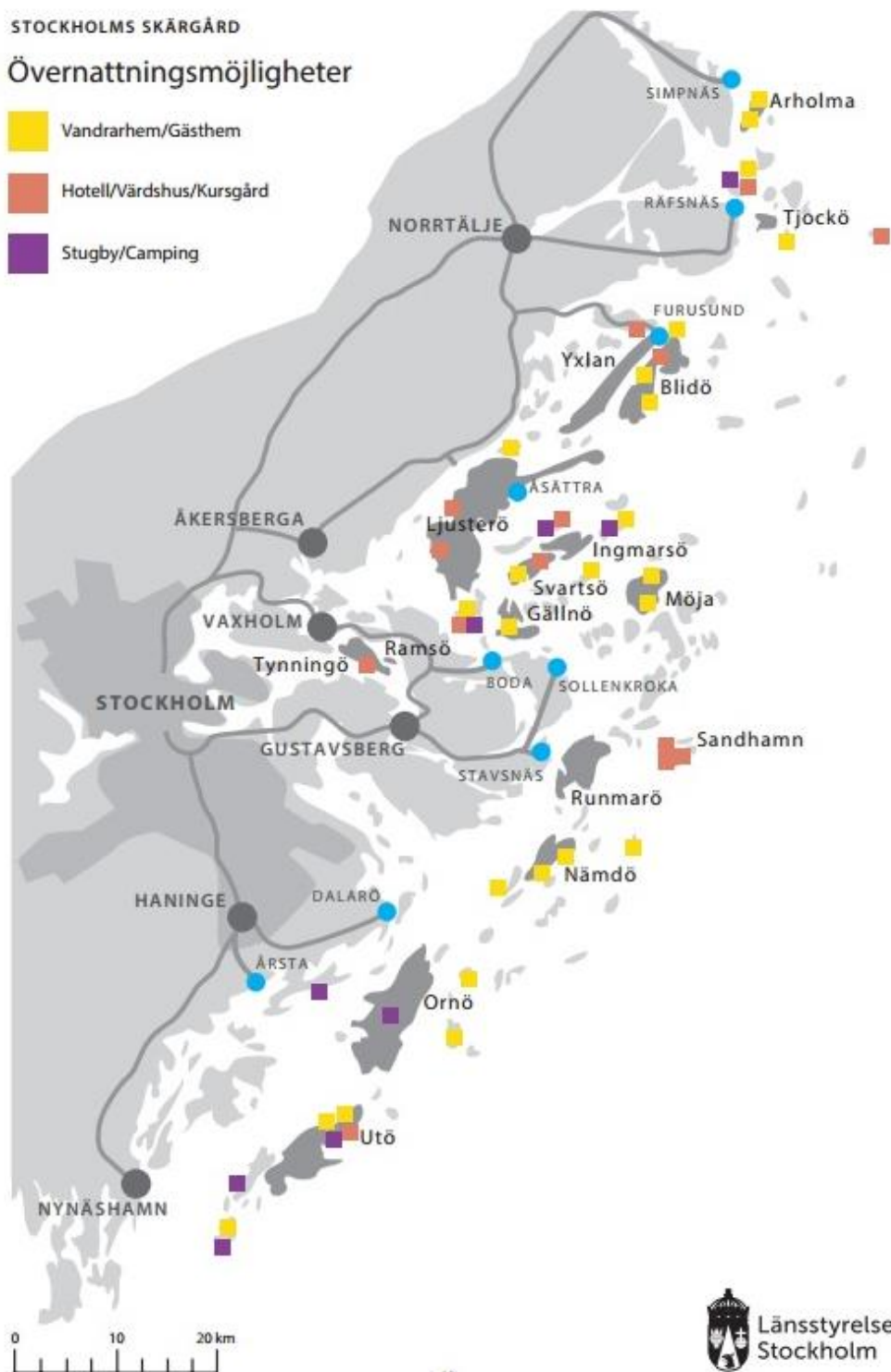
Sjukvård

- Sjukvård, heltid
- Sjukvård, deltid
- Sjukvård, sommar

Övernattningsmöjligheter

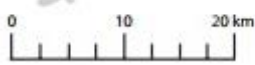
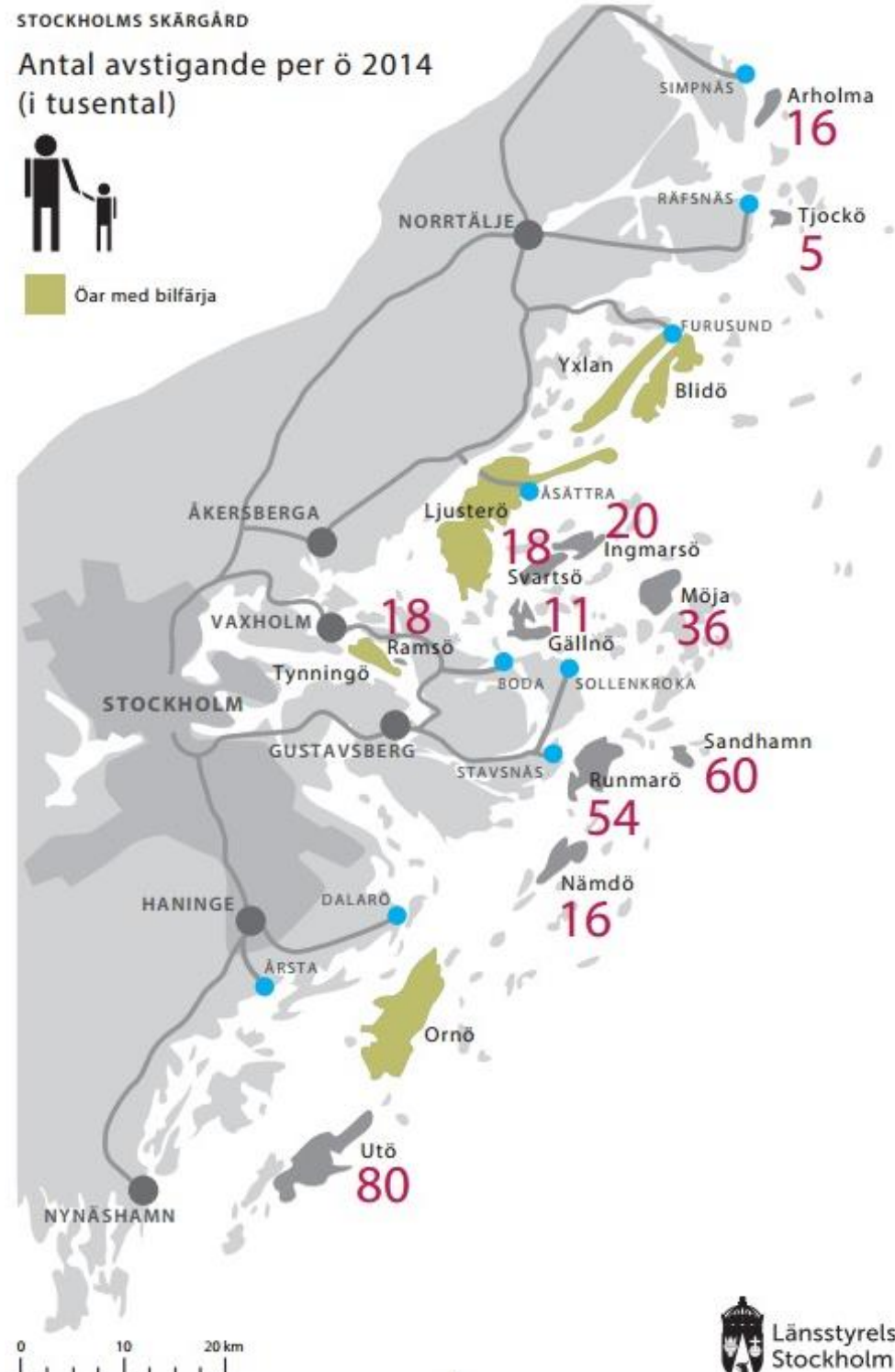
- Vandrarhem/Gästhem
- Hotell/Värdshus/Kursgård
- Stugby/Camping

Antal avstigande per ö 2014
(i tusental)

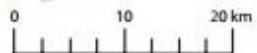
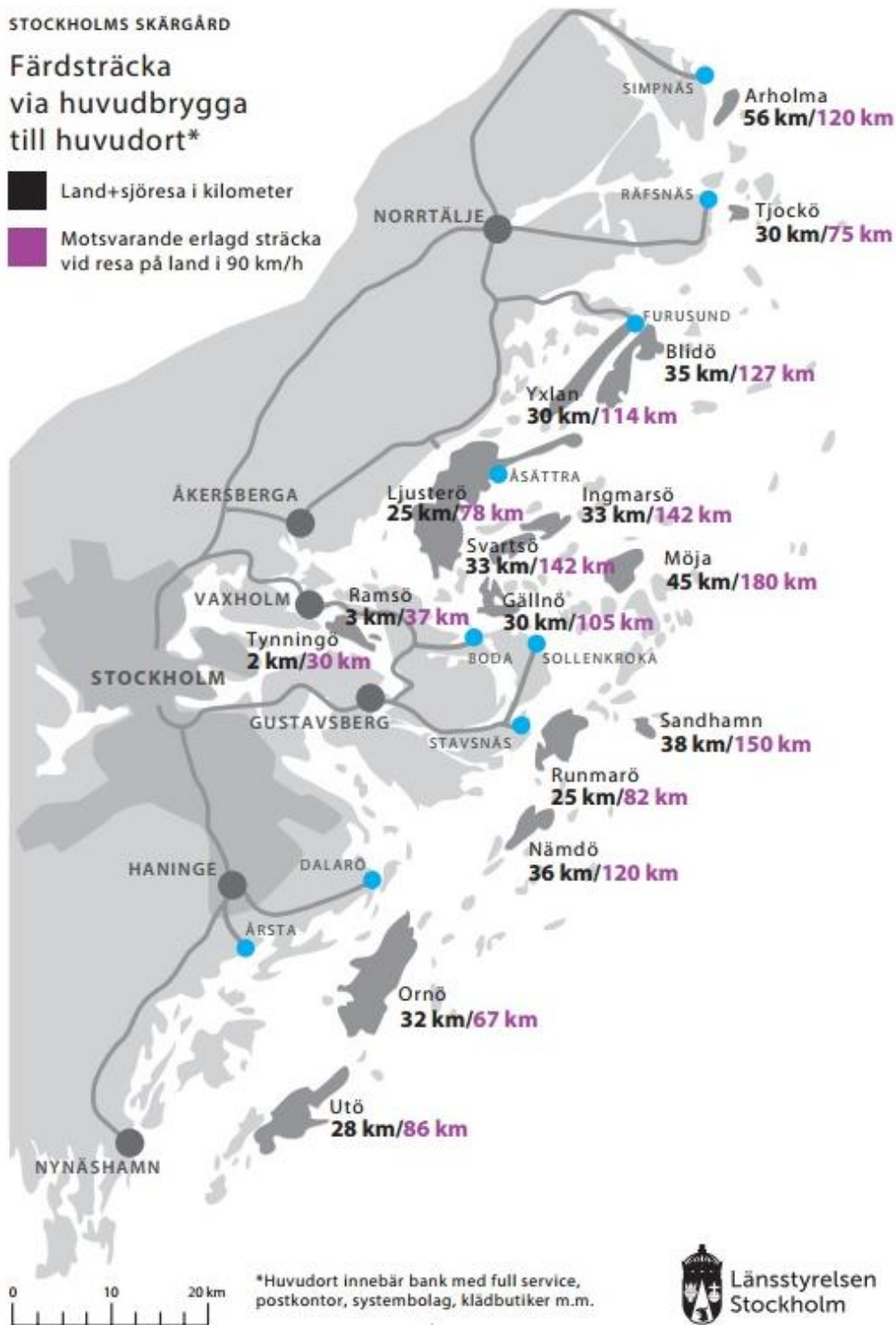

Öar med bilfärja

Färdsträcka via huvudbrygga till huvudort*

- Land+sjöresa i kilometer
- Motsvarande erlagd sträcka vid resa på land i 90 km/h

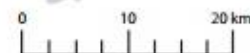
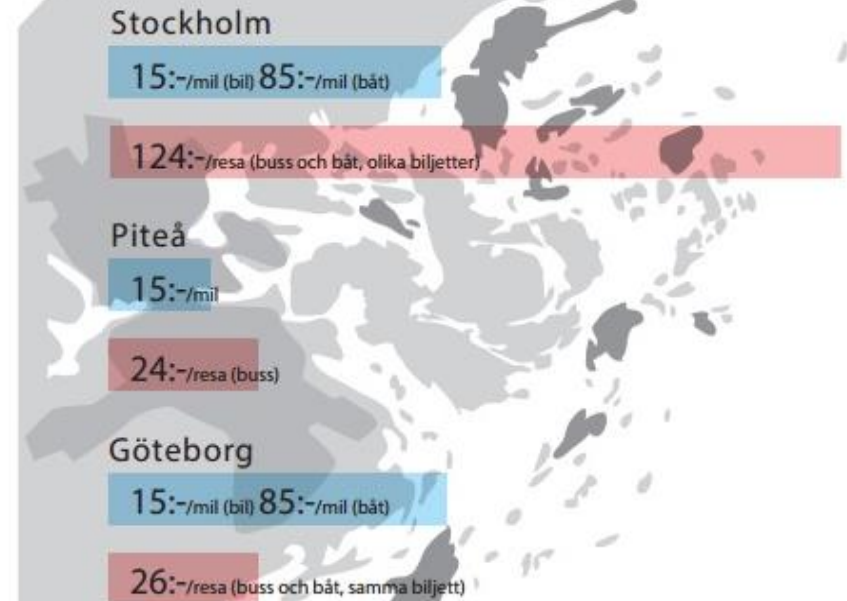

*Huvudort innebär bank med full service, postkontor, systembolag, klädbutiker m.m.

Kostnadsjämförelse

- Privat
- Kollektivt

Att färdas på sjön är **5** gånger dyrare och det tar **3** gånger längre tid

Företagsamma skärgården

Företagsfrekvensen på landsbygden är generellt högre än den är i städerna. Det finns givetvis ett samband. Om ingen vill anställa dig där du bor, så får du börja arbeta i egen regi för din försörjning.

Exempel från Värmdö kommun visar att antalet företag i kommunen som helhet är 1 949 företag på 35 000 invånare och På Möja, en av öarna i kommunen, 71 företag på 260 invånare.

Många företag på öarna är mikroföretag. Det finns också en stark entreprenörskultur.

”Avstånd till kommuncentrum” mätt i tid (inte kilometer) så är stora delar av Stockholms skärgård definitionsmässigt glesbygd.

Den ursprungliga skärgårdsbefolkningens kulturella rötter

”Skärgårdsliv i gången tid”, författare Roland Svensson, utgiven 1961:

”..... - men en sak hade de alla gemensamt: självhushåll gjorde dem relativt oberoende av staden. Den säregna naturen tvingade dem att bli mångsysslare. Boskapsskötsel, fiske, fraktseglation, jakt och skogsbruk skapade en driftig och självständig människotyp, som var van att klara sig ur alla knipor med egen kraft. På grund av isoleringen bibehöll livsformerna på många öar åtskilliga mycket ålderdomliga drag.”

Levande skärgård –
skärgårdsbarn firar skolavslutning och
början på sommarlovet hemma på sin ö!

